

KAULI YA SERIKALI
WAZIRI WA KAZI NA AJIRA

*(Imetolewa kwa Mujibu wa
Kanuni ya 49 Kanuni za Kudumu za Bunge, 2007)*

Mheshimiwa Spika, ninakushukuru sana kwa fursa hii inayoniwezesha kutoa kauli ya Serikali kuhusu “Fao la Kujitoa” (**withdrawal benefit**). Kabla sijafanya hivyo, na kwa idhini yako, naomba awali ya yote kuishukuru **Kamati ya Kudumu ya Uongozi ya Bunge** chini ya uenyekiti wako Mhe. Spika na Waheshimiwa Wenyekiti wote wa Kamati za Kudumu za Bunge kwa ushauri wao kuhusu suala hili. Aidha, napenda pia kuishukuru sana Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Maendeleo ya Jamii chini ya uenyekiti wa Mhe. Jenister Mhagama, Mbunge wa Peramihio, na kamati ya Fedha chini ya Mhe. Andrew Chenge, Mbunge wa Bariadi Magharibi ambao ni wadau wakuu wa suala hili kwa jinsi walivyoishauri Serikali.

Mheshimiwa Spika, Ninapenda pia kumshukuru Mheshimiwa Waziri Mkuu kwa uongozi wake kuhusu suala hili. Naishukuru pia Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali na Ofisi ya Mdhhibiti na Msimamizi wa Sekta ya Hifadhi ya Jamii kwa jinsi walivyolishughulikia suala hili hadi hivi sasa.

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa **Kanuni ya 49 ya Kanuni za Kudumu za Bunge, (Toleo la mwaka 2007)**, naomba nichukue nafasi hii kutoa kauli ya Serikali kuhusu Marekebisho ya Sheria za Mifuko ya Hifadhi ya Jamii kuhusu **“Fao la Kujitoa”** na kuomba Bunge lako Tukufu kutoa muda kwa Serikali wa kuwasilisha Muswada wa Marekebisho wa Sheria ya Hifadhi ya Jamii unaokidhi matakwa ya mifuko endelevu.

Mheshimiwa Spika, wakati wa Mkutano wa Nane, katika Kikao cha Bunge cha Arobaini na moja, Bunge lako tukufu lilipokea Hoja Binafsi iliyowasilishwa na **Mheshimiwa Seleman S. Jafo, Mbunge wa Kisarawe** ambaye miongoni mwa mambo mengine, alilitaka Bunge lako tukufu liielekeze Serikali kuandaa Muswada wa Marekebisho ya Sheria za Hifadhi za Jamii kama zilivyorekebishwa kupitia Sheria ya Marekebisho ya Sheria za Mifuko ya Hifadhi ya Jamii Na.5/2012 ili **“Fao la Kujitoa”** liweze kurejeshwa na kuwekwa kwa utaratibu wa

ukokotoaji wa **“Fao la Kujitoa”** kwenye Sheria; kwamba Sheria ziweke vifungu vinavyoruhusu watumishi kutumia kiasi cha mafao yao ya uzeeni kulipia mikopo ya nyumba (Home mortgage); kwamba Sheria ziweke vifungu vinavyoruhusu watumishi kutumia kiasi cha mafao yao ya uzeeni kwa ajili ya kulipia gharama au shughuli nyingine yoyote ya kujiwekea mazingira mazuri kwa ajili ya kujiandaa na maisha ya kustaafu; kwamba vifungu vya Sheria vinavyomtaka mtumishi wa Serikali kuwasilisha maombi kwa Rais ili kupata msamaha wa kujiondoa katika **“Fao la Kujitoa”** viondolewe kwani vina urasimu mkubwa.

Mheshimiwa Spika, Baada ya Hoja hiyo kutolewa na kuungwa mkono na waheshimiwa wabunge, kiti chako kilitoa maelekezo kwa Serikali kuwa Sheria irudishwe na iangaliwe kwa utaratibu wa Hati ya Dharura.

Mheshimiwa Spika, hakuna ubishi kwamba hoja iliyoletwa na kuridhiwa na Bunge ina umuhimu. Serikali inatambua umuhimu wa Sheria za Mifuko ya Hifadhi ya Jamii na kwa kuzingatia uzito wa suala la **“Fao la Kujitoa”** pamoja na mapendekezo yaliyojitokeza kwenye hoja ya Mhe. Seleman S. Jafo (Mb.) iliunda Kikosi Kazi ambacho kimefanya utafiti na kuandaa mapendekezo ili kuona kama kuna

manufaa ya kuendelea na mfumo uliopo au kama tunahitaji mfumo mpya kama ilivyokusudiwa katika Muswada wa Marekebisho ya Sheria za Hifadhi za Jamii kama zilivyorekebishwa katika Bunge la mwezi Aprili, 2012. Kikosi Kazi kimekamilisha Taarifa yake hivi karibuni na kuiwasilisha Serikalini.

Mheshimiwa Spika, baada ya Serikali kuipitia Taarifa ya Kikosi Kazi imebaini kwamba yapo mambo ya msingi kadhaa ambayo sharti yawe yameshughulikiwa kwanza kwa kina kabla ya kuandaliwa kwa Muswada utakaokidhi matakwa ya Hoja ya Mheshimiwa Jafo (Mb.) kama ilivyoridhiwa na Bunge lako Tukufu Agosti, 2012; ikizingatiwa pia kwamba Mifuko ya Hifadhi ya Jamii ilianzishwa kwa maksudi mbalimbali ili kukidhi mahitaji ya sekta mbalimbali ya kiuchumi na kiutumishi hapa nchini; ambayo inabidi ioanishwe.

Mheshimiwa Spika, kwa sababu hiyo Serikali baada ya kutafakari kwa kina imejiridhisha kuwa kurejesha tu **“Fao la Kujitoa”** kama ilivyokuwa katika Muswada wa Marekebisho wa Sheria za Hifadhi ya Jamii, 2012 wakati huu, bado hakutakidhi kiu ya mabadiliko yanayohitajika ya Mfumo wa Sekta ya Hifadhi ya Jamii nchini na kutoa mapendekezo ya marekebisho ya Sheria kuhakikisha

kwamba mifuko iliyoko kwenye sekta hiyo inalinda haki za wananchama wao kwa namna inayojitosheleza.

Mheshimiwa Spika, “Fao la Kujittoa” kwa kawaida linatolewa kwa masharti yanayomhusu mwanachama mmoja mmoja katika mazingira ya kipekee mahsusi yanayomhusu mwanachama husika. Mwezi wa Agosti, 2012 Mamlaka ya Kusimamia na Kudhibiti Mifuko ya Hifadhi ya Jamii (SSRA) iliagiza mifuko iliyokuwa ikitoa fao la kujittoa kusitisha kufanya hivyo. Lengo kuu lilikuwa kuwezesha mamlaka kutoa vikokotoo vipya vya mafao vyenye manufaa kwa wanachama bila kuathiri afya ya mifuko husika.

Kwa kuzingatia mchakato huu ulioanza wa kuangalia upya Sheria ya Mifuko ya Hifadhi ya Jamii, Mamlaka ya Usimamizi na Udhibiti wa Sekta ya Hifadhi ya Jamii (SSRA) imekwishaliondoa agizo la kuizuia mifuko kutoa **“Fao la Kujittoa”**. Kufuatia hatua hiyo, mifuko yote itaendelea kutoa fao hilo kama ilivyokuwa kabla ya zuiro hilo na kwa vigezo vile vile kwa wanachama wanaostahili kupata fao hilo.

Mheshimiwa Spika, kutokana na kazi ya kina zaidi inayohitajika kufanyika ili kuandaa Muswada utakaokidhi mataakwa ya wananchi kupitia Bunge lako Tukufu, Serikali kwa kuzingatia sababu nilizokwisha

zitaja hapo juu na ushauri wa Wabunge, inaona ni busara kuondoa katika Muswada wa Marekebisho ya Sheria mbalimbali sehemu inayohusu **“Fao la Kujitoa”** ili kuweza kupata muda wa kutosha kuandaa na kuleta Muswada wa Sheria utakaokidhi matakwa ya Azimio la Bunge na mahitaji ya kuwa na mfumo endelevu wa Mifuko ya Hifadhi ya Jamii.

Mheshimiwa Spika, wakati Serikali inalifanyia kazi Azimio la Bunge kabla ya kuandaa Muswada wa Sheria kusudiwa, itafanya majadiliano na wadau wote wakiwemo Waheshimiwa Wabunge, vyama vya Wafanyakazi, Waajiri, wananchi wenyewe, sambamba na kutoa elimu kwa umma kuhusiana na suala la **“Fao la Kujitoa”** na Maudhui ya Hoja Binafsi ya Mhe. Jafo kwa ujumla wake kama yalivyoridhiwa na Bunge lako Tukufu.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha.

Gaudencia Mugosi Kabaka (Mb)
WAZIRI WA KAZI NA AJIRA